

Spis treści

Wykaz skrótów | str. 11

Słowo wstępne | str. 19

Rozdział I

Publiczne prawo gospodarcze i polityka gospodarcza | str. 21

1. Pojęcie i zakres publicznego prawa gospodarczego | str. 21
2. Funkcje państwa i prawa w gospodarce oraz prawne środki interwencji | str. 29

Rozdział II

Zasady publicznego prawa gospodarczego | str. 45

1. Wprowadzenie | str. 45
2. Zasada demokratycznego państwa prawa (prawnego) urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej | str. 49
3. Zasada społecznej gospodarki rynkowej i jej komponenty | str. 50
4. Zasada wolności gospodarczej | str. 51
5. Zasada ochrony własności prywatnej | str. 53
6. Zasada solidarności, dialogu i współpracy partnerów społecznych | str. 55
7. Wolność wyboru i wykonywania zawodu oraz wyboru miejsca pracy | str. 56
8. Zasada proporcjonalności | str. 57
9. Zasada pomocniczości (subsydiarności) | str. 58
10. Zasada równości wobec prawa | str. 61
11. Zasada zrównoważonego rozwoju | str. 63
12. Zasada ochrony dobra publicznego | str. 65
13. Zasada prawidłowego gospodarowania majątkiem publicznym | str. 67
14. Zasada pewności prawa i prawo do dobrej legislacji | str. 68

Rozdział III

Zasady prawa unijnego mające znaczenie dla gospodarki. Wybrane zagadnienia | str. 71

1. Uwagi ogólne | str. 71
2. Zasada pierwszeństwa prawa unijnego przed prawem państw członkowskich | str. 73
3. Zasada bezpośredniego skutku prawa unijnego | str. 74
4. Zasada efektywności prawa unijnego | str. 76
5. Zasada otwartej gospodarki rynkowej z wolną konkurencją | str. 77
6. Zasada rynku wewnętrznego i swobody traktatowe | str. 78
7. Zasada świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym | str. 85
8. Zasada niedyskryminacji | str. 87
9. Zasada zrównoważonego wzrostu gospodarczego | str. 88
10. Zasada pewności prawnej (zaufania) i ochrony prawnie uzasadnionych oczekiwań | str. 89
11. Ograniczenia swobód w prawie i orzecznictwie unijnym | str. 90

Rozdział IV

Administracja publiczna w gospodarce | str. 95

1. Pojęcie administracji gospodarczej – ujęcie podmiotowe, przedmiotowe i mieszane | str. 95
2. Funkcje administracji gospodarczej | str. 100
3. Naczelne i inne centralne organy administracji gospodarczej (rządowej) | str. 105
 - 3.1. Klasyfikacja organów administracji gospodarczej | str. 105
 - 3.2. Naczelne organy administracji gospodarczej (rządowej) | str. 107
 - 3.3. Kierownicy urzędów centralnych (centralne organy administracji gospodarczej/rządowej w znaczeniu ścisłym) | str. 111
 - 3.4. Organy regulacyjne oraz inne organy centralne o szczególnym statusie | str. 113
4. Terenowe organy administracji gospodarczej | str. 115
 - 4.1. Wprowadzenie | str. 115
 - 4.2. Wojewoda i inne organy administracji zespolonej | str. 116
 - 4.3. Niezespolona administracja rządowa | str. 119
 - 4.4. Samorządowa administracja gospodarcza | str. 120
5. Samorządy specjalne (nieterytoriałne) i inne podmioty administracji gospodarczej | str. 126
6. Organy i instytucje pełniące funkcje administracji gospodarczej w Unii Europejskiej | str. 134

Rozdział V

Podejmowanie i reżimy wykonywania działalności gospodarczej | str. 139

1. Podejmowanie działalności gospodarczej | str. 139
2. Zasady wykonywania działalności gospodarczej przez podmioty zagraniczne | str. 142
 - 2.1. Zakres regulacji i cele ustawy o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium RP | str. 142
 - 2.2. Zasady podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej przez osoby zagraniczne na terytorium RP | str. 143
 - 2.3. Transgraniczna działalność usługowa i współpraca międzynarodowa organów w tym zakresie | str. 144
 - 2.4. Oddziały i przedstawicielstwa przedsiębiorców zagranicznych | str. 148
3. Rejestry działalności gospodarczej | str. 154
 - 3.1. Uwagi ogólne | str. 154
 - 3.2. Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej | str. 156
 - 3.3. Rejestr przedsiębiorców KRS | str. 158
4. Kontrola i nadzór w sprawach gospodarczych | str. 161
5. Załatwianie spraw dotyczących działalności gospodarczej | str. 167

Rozdział VI

Reglamentacja działalności gospodarczej | str. 175

1. Uwagi wprowadzające | str. 175
2. Instrumenty reglamentacji działalności gospodarczej w ustawie – Prawo przedsiębiorców | str. 179

- 2.1. Wprowadzenie | str. 179
- 2.2. Koncesja | str. 180
- 2.3. Zezwolenie | str. 184
- 2.4. Rejestr działalności regulowanej | str. 185

Rozdział VII

Publiczna działalność gospodarcza, monopole państwowe i kontrola państwa w zakresie wybranych przedsięwzięć czy inwestycji | str. 189

1. Działalność gospodarcza państwa | str. 189
2. Przedsiębiorstwa publiczne | str. 199
3. Przedsiębiorstwa użyteczności publicznej | str. 207
4. Monopole państwowe | str. 212
5. Ochrona interesów państwa w przedsiębiorstwach strategicznych | str. 218
 - 5.1. Uzasadnienie i instrumenty wpływu państwa w przedsiębiorstwach o znaczeniu strategicznym | str. 218
 - 5.2. Pojęcie „złotej akcji” oraz mechanizmów zwiększających kontrolę (CEM) w doktrynie i orzecznictwo TSUE | str. 220
 - 5.3. Ustawa o szczególnych uprawnieniach Skarbu Państwa w niektórych spółkach kapitałowych lub grupach kapitałowych | str. 223
 - 5.4. Ustawa o kontroli niektórych inwestycji | str. 227
6. Gospodarka komunalna | str. 235
 - 6.1. Pozycja ustrojowa oraz zadania samorządu terytorialnego | str. 235
 - 6.2. Zakres przedmiotowy gospodarki komunalnej | str. 237
 - 6.3. Zakres podmiotowy gospodarki komunalnej | str. 242

Rozdział VIII

Publicznoprawna ochrona konkurencji i prawo pomocy publicznej | str. 247

1. Pojęcie konkurencji i cel ochrony konkurencji | str. 247
2. Systemy ochrony konkurencji i podstawowe instytucje publicznoprawnej ochrony konkurencji | str. 253
3. Praktyki ograniczające konkurencję – uwagi ogólne | str. 258
4. Kontrola koncentracji – uwagi ogólne | str. 264
5. Prawo pomocy publicznej – uwagi ogólne | str. 265
6. Ogólne przesłanki stosowania prawa konkurencji | str. 268
7. Pojęcie przedsiębiorcy | str. 273
8. Relacja między krajowym i unijnym prawem ochrony konkurencji | str. 279
9. Rynek właściwy | str. 281
10. Zakaz porozumień ograniczających konkurencję | str. 283
11. Odpowiedzialność osób zarządzających i przedsiębiorców wywierających decydujący wpływ | str. 289
12. Zakaz nadużywania pozycji dominującej | str. 292
13. Postępowania i decyzje w sprawach praktyk ograniczających konkurencję | str. 296
14. Kontrola koncentracji przedsiębiorców | str. 302
15. Sankcje finansowe i program łagodzenia kar | str. 307
16. Prawo pomocy publicznej – uwagi ogólne | str. 314
17. Przesłanki pomocy publicznej | str. 316

18. Monitorowanie i notyfikacja pomocy publicznej | str. 325
19. Dopuszczalna pomoc publiczna | str. 327
20. Zadania Prezesa UOKiK w dziedzinie pomocy publicznej | str. 330

Rozdział IX

Ochrona konsumentów i nieprofesjonalnych uczestników rynku | str. 337

1. Źródła prawa i instytucjonalny system ochrony konsumentów | str. 337
2. Niedozwolone postanowienia umowne we wzorcach umownych z konsumentami | str. 350
3. Praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów | str. 353
4. Przeciwdziałanie nieuczciwym praktykom rynkowym | str. 358
5. Pozasądowe rozwiązywanie sporów konsumenckich | str. 361
6. Zadania administracji samorządowej i organizacje konsumenckie | str. 365
7. Bezpieczeństwo produktów | str. 367
8. Publicznoprawna ochrona konsumenta i nieprofesjonalnego klienta na rynku finansowym | str. 375

Rozdział X

Prawna regulacja zamówień publicznych | str. 381

1. Miejsce prawnej regulacji zamówień publicznych w systemie prawa | str. 381
2. Źródła prawa | str. 384
3. Definicja i rodzaje zamówienia publicznego | str. 387
4. Zamawiający | str. 392
5. Wykonawca | str. 397
6. Konstrukcja systemu zamówień publicznych | str. 398
7. Zasady udzielania zamówień publicznych | str. 401
8. Postępowanie o udzielenie zamówienia klasycznego – wzmianka | str. 408
9. Umowy w sprawie zamówienia publicznego | str. 422
10. Środki ochrony prawnej | str. 440

Rozdział XI

Prawo rynków finansowych | str. 449

1. Publicznoprawna regulacja rynku finansowego | str. 449
 - 1.1. Nowa międzynarodowa architektura finansowa | str. 449
 - 1.2. Nowy paradygmat regulacyjny i nadzorczy – tzw. konsensus bazylejski | str. 450
 - 1.3. Struktura organizacyjna ESNF, modele nadzoru | str. 451
2. Nadzór gospodarczy nad rynkiem finansowym | str. 453
 - 2.1. Zakres nadzoru nad rynkiem finansowym | str. 453
 - 2.2. Zasady nadzoru gospodarczego nad rynkiem finansowym w UE | str. 455
 - 2.3. Instrumenty działania organów nadzoru | str. 457
 - 2.3.1. Prawne formy działania | str. 457
 - 2.3.2. Instrumenty nieformalne (tzw. soft law) | str. 459
3. Podejmowanie i prowadzenie działalności na rynku finansowym | str. 460

- 3.1. Prowadzenie działalności bankowej | str. 460
 - 3.2. Prowadzenie działalności ubezpieczeniowej | str. 463
 - 3.3. Prowadzenie działalności inwestycyjnej | str. 465
4. Finanse zrównoważone | str. 466
 5. Usługi crowdfundingu dla przedsiębiorstw gospodarczych | str. 470

Rozdział XII

Regulacja sektorów infrastrukturalnych | str. 473

1. Wprowadzenie | str. 473
2. Niezależność organu regulacyjnego | str. 477
3. Ochrona konkurencji | str. 482
4. Użyteczność publiczna | str. 486
5. Władza dyskrecyjna | str. 488
6. Regulacja sektorowa na przykładzie sektora energetycznego | str. 494
 - 6.1. Wprowadzenie | str. 494
 - 6.2. Zasada dostępu stron trzecich do sieci (TPA) | str. 497
 - 6.3. Separacja działalności energetycznych | str. 501
 - 6.4. Sektorowy organ regulacyjny – Prezes URE | str. 506
 - 6.5. Rozstrzyganie sporów przez Prezesa URE | str. 507
 - 6.6. Reglamentacja działalności energetycznej | str. 509
 - 6.7. Usługa powszechna | str. 512
 - 6.8. Współpraca regulacyjna w ramach UE | str. 514

Rozdział XIII

Kryptoaktywa – problematyka prawnej regulacji | str. 519

1. Charakterystyka kryptowalut i kryptoaktywów | str. 519
 - 1.1. Geneza i rozwój alternatywnych systemów płatności elektronicznej | str. 519
 - 1.2. Bitcoin | str. 521
 - 1.3. Ethereum i smart contracts | str. 524
 - 1.4. Pojęcie i rodzaje tokenów | str. 525
 - 1.5. Stablecoiny | str. 531
 - 1.6. Zdecentralizowane finanse (DeFi) | str. 533
 - 1.7. Scentralizowane finanse (CeFi) | str. 533
 - 1.8. Technologia rozproszonego rejestru (ang. distributed ledger technology – DLT) | str. 534
2. Początki publicznoprawnych regulacji dotyczących kryptoaktywów – giełdy walut wirtualnych | str. 535
 - 2.1. Wyzwania związane z tworzeniem regulacji publicznoprawnych sektora kryptoaktywów | str. 535
 - 2.2. Początki światowej regulacji sektora kryptoaktywów | str. 539
 - 2.3. Regulacje elementów i instrumentów rynku kryptoaktywów | str. 542
3. Nowy pakiet rozwiązań Unii Europejskiej w zakresie finansów cyfrowych | str. 545

- 3.1. Rozporządzenie w sprawie rynków kryptoaktywów (MiCAR) | str. 545
 - 3.2. Rozporządzenie pilotażowe DLT | str. 551
 - 3.3. Rozporządzenie DORA (ang. Digital Operational Resilience Act) | str. 557
4. Kryptoaktywa a ustawa o obrocie instrumentami finansowymi | str. 559

Bibliografia | str. 565

Wykaz orzecznictwa | str. 579

Skorowidz | str. 583

Autorzy | str. 593